

MUISTIO Ilmastopaneelin 10. kokous

Aika: 26.maaliskuuta. 2013, klo 08:00-12:00
Paikka: Helsingin yliopisto, Fysiikan laitos 2 krs. kokoushuone Kvantti (C208)
os. Gustaf Hällströmin katu 2a

Paneelin jäsenet:

prof. Markku Kulmala, Helsingin yliopisto (*puh.joht.*), tutkimusprof. Miimu Airaksinen, VTT , yliopistolehtori Hannele Cantell, Helsingin yliopisto, prof. Marja Järvelä, Jyväskylän yliopisto, prof. Kai T. Kokko, Lapin yliopisto, prof. Pirjo Peltonen-Sainio, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT, tutkimusprof. Ilkka Savolainen, VTT , prof. Jyri Seppälä, Suomen ympäristökeskus, prof. Sanna Syri, Aalto yliopisto

Sihteeristö:

Ylitarkastaja Pirkko Heikinheimo (Ympäristöministeriö), Tutkimuskoordinaattori Hanna Lappalainen (Helsingin yliopisto/ IL, pk)

Kutsutut asiantuntijat: Harri LaurikkaYM, Tuomas Aarnio YMssä, Magnus Cederlöf YM, Petteri Kuuva TEM

Poissa: pääjohtaja Petteri Taalas, Ilmatieteen laitos, tutkija Sirkku Juhola, Aalto yliopisto, prof. Markku Ollikainen, Helsingin yliopisto, prof. Markku Kanninen, Helsingin yliopisto, Ylitarkastaja Bettina Lemström (Työ- ja elinkeinoministeriö), Tutkimuspäällikkö Sanna Sorvari (Ilmatieteen laitos)

1. Kokouksen avaus

Kulmala avasi kokouksen. Todettiin, että paneelin tueksi ollaan palkkaamassa viestintätukea.

2. Ilmastopaneelin näkemykset EU:n ilmastopoliitikkaan

Syri esitteli paneelin kannanottoja EU:n ilmastopoliitikkaan ja selvityksen alustavia johtopäätöksiä. Tavoitteena on ollut arvioida ja ottaa kantaa (i) EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteisiin vuoden 2020 jälkeen, (ii) EU:n yksipuolisen ilmasto- ja energiapolitiikan vaikutukset EU:n ulkopuolella sekä vastata kysymykseen, (iii) tulisiko EU:lla olla ainoastaan yksi tavoite, vai sen lisäksi myös uusiutuvan energian ja/tai energiatehokkuustavoite.

3. Ilmastolain valmistelun tilanne ja kansainvälisen ilmastopoliitiikan ajankohtaisia asioita

Keskusteltiin ilmastolain valmistelun tilanteesta. Todettiin, että ministeriön valmisteluryhmässä Ilmastopaneelia edustavat K. Kokko ja varajäsenenä M. Ollikainen. Ensimmäinen kokous pidetään 4.4.2013. Aarnio totesi, että lakiesitys pyritään saamaan valmiiksi v. 2014 keväällä. Esitys lähtee lausuntokierrokselle (ministeriöt, ilmastopaneeli, sidosryhmät) marras-joulukuussa. Eri näkemykset huomioidaan kuulemismenettelyssä. Energia ilmasto-poliittinen ministeriötyöryhmä on keskiössä ja ryhmää kuullaan erikseen.

Harri Laurikka (YM) esitteli paneelille kansainvälisessä ilmastopoliitiikan ajankohtaisia asioita ja prosesseja mm. maailmanlaajuinen ilmastopimus, Kioton pöytäkirjan toinen velvoitekausi sekä Komission tiedonanto vuoden 2015 sopimuksesta.

4. Hiilineutraalius

Seppälä ja Alhola (SYKE) esittelivät hiilineutraalisuus-hankeeseen liittynyttä esiselvitystä, jota hyödynnetään varsinaisessa hankkeessa:

- käsitteet : carbon neural, climate neutral, low carbon
- määritelmien tulkinta: hiilineutraali vs. ilmastoneutraali
- hiilineutraalisuuden standardeja ja määritelmiä
- Hiilineutraalisuus eri tasoilla: valtiot, kaupungit ja kunnat
- Hiilineutraalisuus suomalaisissa yrityksissä, kv-yritykset

Paneeli keskusteli esiselvityksestä ja toi seuraavia näkökulmia huomioitavaksi varsinaisessa hankeesityksessä.

5. 2050 - tiekarttatyö

Ilmastopaneeli keskusteli vuoden 2050 tiekartasta. Keskusteluun osallistui ulkopuolisena asiantuntijana Petteri Kuuva (TEM), joka toimii energiamarkkinat-ryhmän vetäjänä. Kansallisen tiekartan 2050 valmistelu on käynnissä. 27.3. ilmestyy EU:n energia- ja ilmastopoliittikka vuodelle 2030 eli ns. Komission Vihreä Kirja, joka antaa keskeisiä suuntaviivoja myös kansallisen tiekartan suunnitteluun.

(http://ec.europa.eu/energy/green_paper_2030_en.htm)

TEM toivoo vastakaikua tiekarttatyöhön. Tiekartan valmistelu on siis käynnissä ja paneelilta pyydetään kannanottoja. Aloituseminaari järjestetään Finlandiatolassa 29.5. ja tilaisuuteen toivotaan paneelin edustusta. Tiekartta käsitellään 2014 aikana eduskunnassa ja tulee olemaan taustana seuraaville hallitusneuvotteluille.

6. Sopeutumistutkimuksen tutkimustarpeet

Juhola raportoi lyhyesti sopeutumistutkimuksen tarpeista ja ilmastopaneelin näkemyksiä sopeutumisstrategian päivitykseen. Panelisteja pyydetään kommentoimaan ao. dokumentteja basecamp:ssa.

7. Muut asiat

- Tieteestä tiedottamista – ajankohtaisia tapahtumia
  - Terike Haapojan suunnittelema virtuaalinen hiilipuu, joka perustuu Ilmakehätieteiden Hyytiälän SMEAR-II aseman on-line mittauksiin, on esillä Venetsian biennaalissa.
  - Myrskyvaroitus; aloite tieteen ja taiteen tekijöiden kohtaamisesta. Ilmastobussi lähdössä kiertämään Suomea.
  - Kokko: Ilmastolaki artikkeli ilmestyy Ympäristö ja Terveys –lehdessä
- IIASA:n pääjohtajan Pavel Kabat vieraillee Suomessa 16-17.toukokuu.2013. Suunnitteilla on ilmastopaneelin tapaaminen, jossa keskustellaan mm. ilmastopaneeliin roolista poliittisen päätöksenteon tukena sekä paneelin näkemyksistä arktiseen tutkimukseen.
- Paneelin tiedoksi tuotiin Mira Hulkkonen suunnitteilla oleva tiedeviestinnän pro-gradu-työ ilmastopaneelin roolista ilmastopoliittisessa päätöksen teossa. Tutkimusaineiston keruu tulee perustumaan osaksi panelistien haastatteluihin.

1. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 2.5.2013 klo 12-16. Kokouspaikka ilmoitetaan myöhemmin.